

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

116. SESJA PLENARNA W DNIACH 10–11 LUTEGO 2016 R.

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Integracja osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy

(2016/C 120/07)

Sprawozdawca: Enrico ROSSI (IT/PES), przewodniczący regionu Toskania**Dokument źródłowy:** Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie integracji osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy

COM(2015) 462

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Do osób najbardziej narażonych na długotrwale bezrobocie należą te o niskim poziomie umiejętności lub kwalifikacji, obywatele państw trzecich, osoby niepełnosprawne i znajdujące się w niekorzystnej sytuacji mniejszości, takie jak Romowie. Ważną rolę odgrywa także poprzednio wykonywany zawód, ponieważ w niektórych krajach aspekty sektorowe i koniunkturalne mają kluczowe znaczenie, jeśli chodzi o przyczyny utrzymującego się długotrwałego bezrobocia.	Do osób najbardziej narażonych na długotrwale bezrobocie należą te o niskim poziomie umiejętności lub kwalifikacji, kobiety (zwłaszcza o niskim poziomie kwalifikacji), osoby samotnie wychowujące dzieci, osoby w wieku przedemerytalnym , obywatele państw trzecich, osoby niepełnosprawne i przewlekle chore, a także znajdujące się w niekorzystnej sytuacji mniejszości, takie jak Romowie. Jeżeli chodzi o długotrwale bezrobocie, szczególnie dotknięte są nim osoby młode ze względu na zagrożenie marginalizacją społeczną, wczesnym kończeniem nauki i utratą zdolności produkcyjnych społeczeństwa związaną z brakiem ich udziału w rynku pracy Ważną rolę odgrywa także poprzednio wykonywany zawód, ponieważ w niektórych krajach aspekty sektorowe, terytorialne i koniunkturalne mają kluczowe znaczenie, jeśli chodzi o przyczyny utrzymującego się długotrwałego bezrobocia.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 7

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Należy zwiększyć inwestycje w kapitał ludzki i sprawić, że poprzez należyte zajęcie się kwestią braku kwalifikacji będą one bardziej skuteczne, tak aby więcej osób miało dobre i przydatne umiejętności, co stworzy podstawy płynnego przechodzenia od nauki do pracy i umożliwi stałe zatrudnienie. Poprawa efektywności systemów kształcenia i szkolenia oraz przydatności zdobywanych w nich umiejętności pomoże powstrzymać wzrost liczby nowych bezrobotnych. W tym celu należy kontynuować modernizację systemów kształcenia i szkolenia zgodnie z europejskim semestrem, strategicznymi ramami europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020) ⁽¹⁵⁾, zaleceniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie ⁽¹⁶⁾ oraz zaleceniem Komisji w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy ⁽¹⁷⁾.</p> <p>⁽¹⁵⁾ Konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020).</p> <p>⁽¹⁶⁾ Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.</p> <p>⁽¹⁷⁾ C(2008) 5737.</p>	<p>Należy zwiększyć inwestycje w kapitał ludzki i sprawić, że poprzez należyte zajęcie się kwestią braku kwalifikacji będą one bardziej skuteczne, tak aby więcej osób miało dobre i przydatne umiejętności, co stworzy podstawy płynnego przechodzenia od nauki do pracy i umożliwi stałe zatrudnienie. Poprawa efektywności systemów kształcenia i szkolenia oraz przydatności zdobywanych w nich umiejętności, a także służb zatrudnienia, pomoże powstrzymać wzrost liczby nowych bezrobotnych, a zwalczanie wczesnego kończenia nauki przewidziane wśród celów strategii „Europa 2020” przyczyni się do zapobieżenia długotrwałemu bezrobociu, którego jest jedną z głównych przyczyn. W tym celu należy kontynuować modernizację systemów kształcenia i szkolenia zgodnie z europejskim semestrem, strategicznymi ramami europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020) ⁽¹⁵⁾, zaleceniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie ⁽¹⁶⁾ oraz zaleceniem Komisji w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy ⁽¹⁷⁾.</p> <p>⁽¹⁵⁾ Konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020).</p> <p>⁽¹⁶⁾ Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.</p> <p>⁽¹⁷⁾ C(2008) 5737.</p>

Poprawka 3

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 8

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W celu opracowania skoordynowanej strategii zatrudnienia w wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽¹⁸⁾ wzywa się do znacznego zmniejszenia długotrwałego i strukturalnego bezrobocia dzięki kompleksowym i wzajemnie wzmacniającym się strategiom obejmującym zindywidualizowane aktywne wsparcie powrotu na rynek pracy.</p> <p>⁽¹⁸⁾ COM(2015) 98.</p>	<p>W celu opracowania skoordynowanej strategii zatrudnienia w wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽¹⁸⁾ wzywa się do znacznego zmniejszenia długotrwałego i strukturalnego bezrobocia dzięki kompleksowym i wzajemnie wzmacniającym się strategiom obejmującym zindywidualizowane, aktywne i sprzyjające włączeniu społecznemu wsparcie powrotu na rynek pracy.</p> <p>⁽¹⁸⁾ COM(2015) 98.</p>

Uzasadnienie

Konieczne jest wspieranie włączenia społecznego.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 9

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W wytycznych tych wzywa się państwa członkowskie do działań zwiększających szanse na zatrudnienie poprzez inwestowanie w kapitał ludzki i odpowiednie systemy kształcenia i szkolenia, tak aby były one efektywne i skuteczne w podwyższaniu umiejętności pracowników. Ponadto w wytycznych wyraźnie wzywa się państwa członkowskie do wspierania systemów uczenia się w miejscu pracy, takich jak kształcenie dwutorowe, oraz do modernizacji szkolenia zawodowego. Wytyczne te zobowiązują ogólnie państwa członkowskie do uwzględniania zasady modelu <i>flexicurity</i> i usprawniania aktywnych środków rynku pracy poprzez zwiększanie ich skuteczności, ukierunkowania na cele, stopnia docierania do potrzebujących i ich zasięgu oraz powiązania ze wsparciem dochodu i świadczeniem usług socjalnych.</p>	<p>W wytycznych tych wzywa się państwa członkowskie do działań zwiększających szanse na zatrudnienie poprzez inwestowanie w kapitał ludzki i odpowiednie systemy kształcenia i szkolenia, tak aby były one efektywne i skuteczne w podwyższaniu umiejętności pracowników. Ponadto w wytycznych wyraźnie wzywa się państwa członkowskie do wspierania systemów uczenia się w miejscu pracy, takich jak kształcenie dwutorowe, oraz do modernizacji szkolenia zawodowego. Wytyczne te zobowiązują ogólnie państwa członkowskie do uwzględniania zasady modelu <i>flexicurity</i> i włączenia społecznego oraz usprawniania aktywnych środków rynku pracy poprzez zwiększanie ich skuteczności, ukierunkowania na cele, stopnia docierania do potrzebujących i ich zasięgu oraz powiązania ze wsparciem dochodu i świadczeniem usług socjalnych.</p>

Poprawka 5

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 10

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Działania proponowane w niniejszym zaleceniu powinny być w pełni zgodne z zaleceniami dla poszczególnych krajów wydanymi w ramach europejskiego semestru, a ich wdrażanie powinno przebiegać w całkowitej zgodności z zasadami paktu stabilności i wzrostu.</p>	<p>Działania proponowane w niniejszym zaleceniu powinny być w pełni zgodne z zaleceniami dla poszczególnych krajów wydanymi w ramach europejskiego semestru, a ich wdrażanie powinno przebiegać w całkowitej zgodności z zasadami paktu stabilności i wzrostu. Jednak – w kontekście paktu stabilności i wzrostu – w celu uniknięcia sytuacji, w której zakłócenia równowagi w poszczególnych państwach wymkną się spod kontroli, a także by móc w skuteczny sposób przystąpić do stabilizacji strefy euro, można by określić – na podstawie wspólnych uzgodnień i na ograniczony okres czasu – środki nadzwyczajne. Wspierałyby one te państwa, których służby zatrudnienia najbardziej odbiegają od standardu sugerowanego przez najlepsze praktyki, do których należy się dostosować.</p>

Uzasadnienie

Ze względu na różnice między obecnymi służbami zatrudnienia w poszczególnych państwach członkowskich trzeba podjąć działania w celu zapewnienia wyższego poziomu usług we wszystkich krajach. Dlatego też zaleceniu w sprawie dostosowania struktur musi towarzyszyć wskazanie mechanizmów koniecznych do ich wsparcia, zważywszy, że służby zatrudnienia są na ogół słabsze w tych właśnie krajach, gdzie długotrwałe bezrobocie jest najwyższe.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 15

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
<p>Należy stworzyć program wzmożonych działań na rzecz integracji na rynku pracy osób najbardziej dotkniętych długotrwałym bezrobociem. Musi to iść w parze z lepszym rejestrowaniem bezrobotnych przez służby zatrudnienia i inne właściwe agencje, co powinno stanowić remedium na niezadawalający zakres objęcia środkami wsparcia.</p>	<p>Należy stworzyć program wzmożonych działań na rzecz integracji na rynku pracy osób najbardziej dotkniętych długotrwałym bezrobociem. Musi to iść w parze z lepszym rejestrowaniem bezrobotnych przez służby zatrudnienia i inne właściwe agencje, co powinno stanowić remedium na niezadawalający zakres objęcia środkami wsparcia. By ułatwić rejestrowanie większej liczby bezrobotnych przez służby zatrudnienia, konieczna jest konkretna strategia komunikacji i doradztwa, której skuteczność można zwiększyć poprzez zaangażowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Niemniej rejestracja nie jest sama w sobie wystarczającym środkiem, jeżeli służby nie potrafią skutecznie zaproponować dostosowanej do indywidualnych potrzeb ścieżki integracji z rynkiem pracy, a bezrobotni nie będą skłonni zgłosić się do tych służb, jeżeli nie wykażą się one skutecznością. W tym kontekście konieczna jest większa proaktywność służb zatrudnienia wobec przedsiębiorstw.</p>

Uzasadnienie

Rejestracja w służbach zatrudnienia wymaga z pewnością skutecznej strategii komunikacji, lecz wiele zależy od ich uznanej zdolności do reintegracji pracownika z rynkiem pracy. Z tego względu zasadniczym warunkiem skłaniającym bezrobotnych do rejestracji jest faktyczna zdolność państw członkowskich do wzmocnienia obecnych służb.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 17

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
<p>Zindywidualizowane podejście do wsparcia osób długotrwanie bezrobotnych powinno prowadzić do usuwania barier powodujących trwałe bezrobocie oraz uwzględniać aktualizację i uzupełnianie wstępnej oceny przeprowadzonej podczas rejestracji. Spowoduje to korzystanie przez osoby szukające zatrudnienia z takich usług wspierających, jak doradztwo związane z zadłużeniem, rehabilitacja, opieka społeczna, usługi opiekuńcze, integracja cudzoziemców, pomoc w zakresie zakwaterowania i transportu, które przyczyniają się do usuwania przeszkód dla podjęcia pracy i umożliwiają osobom, które jej poszukują, osiągnięcie wyraźnych celów wiodących do zatrudnienia.</p>	<p>Zindywidualizowane podejście do wsparcia osób długotrwanie bezrobotnych powinno prowadzić do usuwania barier powodujących trwałe bezrobocie oraz uwzględniać aktualizację i uzupełnianie wstępnej oceny przeprowadzonej podczas rejestracji. Spowoduje to korzystanie przez osoby szukające zatrudnienia z takich usług wspierających, jak doradztwo związane z zadłużeniem, rehabilitacja, opieka społeczna, usługi opiekuńcze, integracja cudzoziemców, pomoc w zakresie zakwaterowania i transportu, które przyczyniają się do usuwania przeszkód dla podjęcia pracy i umożliwiają osobom, które jej poszukują, osiągnięcie wyraźnych celów wiodących do zatrudnienia. Trzeba by rozważyć możliwość wprowadzenia obowiązku rejestrowania się w służbach zatrudnienia dla długotrwanie bezrobotnych, którzy korzystają z pomocy służb socjalnych.</p>

Poprawka 8

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 20

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Do celów niniejszego zalecenia umowę dotyczącą włączenia do rynku pracy należy rozumieć jako pisemne porozumienie między osobą poszukującą pracy a punktem kompleksowej obsługi, mającą na celu ułatwienie przejścia do zatrudnienia. Zredagowane w sposób uwzględniający indywidualną sytuację osoby poszukującej pracy, umowy te zawierają opis pakietu dostępnych w kraju zindywidualizowanych środków (rynek pracy, kształcenie, szkolenie, usługi społeczne) mających na celu wsparcie osób szukających pracy i umożliwienie im przezwyciężenia konkretnych przeszkód na drodze do zatrudnienia. Określają one cele, zawierają harmonogramy, ustalają wzajemne obowiązki oraz klauzule przeglądowe i wskazują zarówno dostępne środki aktywnego wsparcia, środki wsparcia dochodu, jak i środki pomocy socjalnej. Umowy dotyczące włączenia do rynku pracy łączą otrzymywanie świadczeń z korzystaniem z aktywnych instrumentów rynku pracy i z poszukiwaniem zatrudnienia zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi.</p>	<p>Do celów niniejszego zalecenia umowę dotyczącą włączenia do rynku pracy należy rozumieć jako pisemne porozumienie między osobą poszukującą pracy a punktem kompleksowej obsługi, mającą na celu ułatwienie przejścia do zatrudnienia. Zredagowane w sposób uwzględniający indywidualną sytuację osoby poszukującej pracy, umowy te zawierają opis pakietu dostępnych w kraju zindywidualizowanych środków (rynek pracy, kształcenie, szkolenie, usługi społeczne) mających na celu wsparcie osób szukających pracy i umożliwienie im przezwyciężenia konkretnych przeszkód na drodze do zatrudnienia. Określają one cele, zawierają harmonogramy, ustalają wzajemne obowiązki oraz klauzule przeglądowe i wskazują zarówno dostępne środki aktywnego wsparcia, środki wsparcia dochodu, jak i środki pomocy socjalnej. Umowy dotyczące włączenia do rynku pracy łączą otrzymywanie świadczeń z korzystaniem z aktywnych instrumentów rynku pracy i z poszukiwaniem zatrudnienia zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi, ukierunkowanymi na rzeczywiste włączenie społeczne.</p>

Poprawka 9

Wniosek dotyczący zalecenia

Akapit pierwszy

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>wspierały rejestrowanie osób poszukujących pracy oraz ściślejsze ukierunkowanie działań integracyjnych na potrzeby rynku pracy; zapewniały zarejestrowanym osobom długotrwale bezrobotnym indywidualną ocenę; proponowały im zawarcie konkretnej umowy dotyczącej włączenia do rynku pracy najpóźniej przed upływem 18 miesięcy bezrobocia. W tym celu zaleca się, co następuje:</p>	<p>wspierały rejestrowanie osób poszukujących pracy oraz ściślejsze ukierunkowanie działań integracyjnych na potrzeby rynku pracy; zapewniały zarejestrowanym osobom długotrwale bezrobotnym indywidualną ocenę; proponowały im zawarcie konkretnej umowy dotyczącej włączenia do rynku pracy najpóźniej przed upływem 18 miesięcy bezrobocia; zapewniały im dotowane zatrudnienie jako krok w kierunku reintegracji zawodowej w celu przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu. Tam, gdzie integracja okaże się nieskuteczna, należy przewidzieć powszechne wsparcie dochodów. W tym celu zaleca się, co następuje:</p> <p>Wzmocnienie obecnych służb zatrudnienia.</p>

Poprawka 10

Wniosek dotyczący zalecenia

Pierwszy akapit: dodać nowy punkt po pierwszym akapicie

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>utworzyły struktury służb zatrudnienia zdolne realizować cele wytyczone w zaleceniu z punktu widzenia wysokości budżetu i kwalifikacji pracowników. Normy dotyczące tych struktur mogłyby częściowo zostać opracowane na podstawie wyników prac ogólnounijnej sieci publicznej służb zatrudnienia. Konieczne jest zatem oszacowanie środków potrzebnych do dostosowania obecnych struktur oraz ustalenie sposobu i miejsca ich uzyskania. Trzeba przy tym wskazać także na istniejące możliwości współfinansowania, takie jak rozporządzenie (UE) nr 1301/2013 w sprawie EFRR i rozporządzenie (UE) nr 1304/2013 w sprawie EFS, bez wykluczenia możliwości rozważenia rozwiązań na poziomie europejskim obejmujących wykorzystanie funduszy europejskich przeznaczonych wyłącznie na ten cel, w świetle faktu, że zmniejszenie długotrwałego bezrobocia jest podstawowym celem strategicznym dla całej UE. Wsparcie finansowe można by ponadto powiązać z realizacją dalszych reform organizacyjnych systemu służb zatrudnienia w krajach, w których zdaniem Komisji i Rady są one niezbędne w kontekście europejskiego semestru.</i></p>

Uzasadnienie

Ze względu na różnice między obecnymi służbami zatrudnienia w poszczególnych państwach członkowskich trzeba podjąć działania w celu zapewnienia wyższego poziomu usług we wszystkich krajach. Dlatego też zaleceniu w sprawie dostosowania struktur musi towarzyszyć wskazanie mechanizmów koniecznych do ich wsparcia, zważywszy, że służby zatrudnienia są na ogół słabsze w tych właśnie krajach, gdzie długotrwałe bezrobocie jest najwyższe. Rozporządzenia w sprawie EFRR i w sprawie EFS przewidują możliwości współfinansowania w przypadku inwestycji w tworzenie lub modernizację służb zatrudnienia.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący zalecenia

Trzeci akapit

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Indywidualna ocena i indywidualne podejście</p> <p>Służby zatrudnienia, wraz z pozostałymi partnerami wspierającymi integrację na rynku pracy, zapewniają zainteresowanym osobom zindywidualizowane poradnictwo.</p> <p>(2) zagwarantowanie, że najpóźniej po 18 miesiącach bezrobocia wszystkim osobom długotrwałe bezrobotnym zaproponowane zostanie sporządzenie dogłębnej indywidualnej oceny i skorzystanie z usług doradczych; ocena powinna obejmować ich szanse na znalezienie zatrudnienia, ocenę barier, które je utrudniają, i wcześniejszych działań związanych z poszukiwaniem pracy;</p>	<p>Indywidualna ocena i indywidualne podejście</p> <p>Służby zatrudnienia, wraz z pozostałymi partnerami wspierającymi integrację na rynku pracy, z udziałem prywatnych podmiotów świadczących usługi związane z zatrudnieniem i licencjonowanych agencji pracy, zapewniają zainteresowanym osobom zindywidualizowane poradnictwo.</p> <p>(2) zagwarantowanie, że najpóźniej po 18 miesiącach bezrobocia wszystkim osobom długotrwałe bezrobotnym zaproponowane zostanie sporządzenie dogłębnej indywidualnej oceny i skorzystanie z usług doradczych; ocena powinna obejmować ich szanse na znalezienie zatrudnienia, ocenę barier, które je utrudniają, i wcześniejszych działań związanych z poszukiwaniem pracy;</p>

Uzasadnienie

Prywatne agencje zatrudnienia i licencjonowane agencje pracy także mają tu do odegrania pewną rolę.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący zalecenia

Szósty akapit

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
Zarejestrowanym osobom długotrwale bezrobotnym, nieobjętym gwarancją dla młodzieży, proponuje się zawarcie umowy dotyczącej włączenia do rynku pracy najpóźniej przed upływem okresu 18 miesięcy bezrobocia . Umowa ta powinna przewidywać co najmniej indywidualną ofertę usług mających pomóc w znalezieniu pracy i powinna wskazywać punkt kompleksowej obsługi.	Zarejestrowanym osobom długotrwale bezrobotnym, nieobjętym gwarancją dla młodzieży, proponuje się zawarcie umowy dotyczącej włączenia do rynku pracy najpóźniej przed upływem okresu 18 miesięcy bezrobocia. Umowa ta powinna przewidywać co najmniej indywidualną ofertę usług mających pomóc w znalezieniu pracy i powinna wskazywać punkt kompleksowej obsługi. Umowę należy sporządzić w drodze proaktywnego kontaktu z osobą bezrobotną, tak by mogła się ona stać jej głównym podmiotem i przyjąć na siebie współodpowiedzialność.

Uzasadnienie

Należałoby wcześniej podjąć działania wspierające osobę bezrobotną, również przed upływem 12 miesięcy (po których staje się ona długotrwale bezrobotna). Ponadto trzeba zadbać o to, by brała ona aktywniejszy udział w określaniu swojego profilu zawodowego oraz miała możliwości większego włączenia się w przyjmowanie ewentualnych ofert kształcenia lub pracy.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 7

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
ustanowienie partnerstwa między pracodawcami , partnerami społecznymi, służbami zatrudnienia, organami rządowymi i służbami socjalnymi, aby zapewnić dostosowanie ofert do rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstw i pracowników;	ustanowienie partnerstwa między partnerami społecznymi, służbami zatrudnienia, organami rządowymi i służbami socjalnymi, aby zapewnić dostosowanie ofert do rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstw i pracowników;

Poprawka 14

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 8

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
rozwijanie usług dla pracodawców, takich jak przegląd ofert pracy, wsparcie dla zatrudnienia, doradztwo i szkolenia w miejscu pracy oraz pomoc udzielana po znalezieniu pracy, w celu ułatwienia reintegracji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych;	rozwijanie usług dla pracodawców, takich jak przegląd ofert pracy, wsparcie dla zatrudnienia, doradztwo i szkolenia w miejscu pracy oraz pomoc udzielana po znalezieniu pracy, w celu ułatwienia reintegracji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, z wykorzystaniem – w razie konieczności – bieżącej aktywnej polityki zatrudnienia ukierunkowanej na te grupy docelowe;

Uzasadnienie

Odnotowanie znaczenia aktywnej polityki zatrudnienia.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 9 – dodać nowy punkt

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>ściślejsza integracja wykorzystania funduszy strukturalnych np. poprzez powiązanie działań szkoleniowych finansowanych z EFS z działaniami mającymi na celu wsparcie wzrostu i innowacji finansowanymi z innych funduszy strukturalnych, czemu mogą zwłaszcza towarzyszyć zachęty dla przedsiębiorstw przyjmujących do pracy długotrwale bezrobotnych, na których szkolenie można by wykorzystać środki z EFS. Apeluje się do państw członkowskich i regionów, by rozważyły możliwość wsparcia samorządów sprzyjających projektom integracji funkcjonalnej między funduszami strukturalnymi, między innymi także z wykorzystaniem środków z „rezerwy na wykonanie”.</i></p>

Uzasadnienie

Zważywszy, że integracja długotrwale bezrobotnych jest trudniejsza, trzeba jak najlepiej spożytkować fundusze strukturalne w celu wsparcia popytu za pomocą premii dla tych przedsiębiorstw, które – dążąc do zatrudnienia nowych pracowników – zwracają się ku długotrwale bezrobotnym; dlatego szkolenie tych ostatnich można by finansować ze środków EFS.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 10 – dodać nowy punkt po „NINIEJSZYM ZALECA, ABY KOMISJA:”

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>przeprowadziła analizę ex ante aktywnej polityki zatrudnienia ukierunkowanej przede wszystkim na osoby długotrwale bezrobotne, z myślą o zaproponowaniu konkretnych środków w państwach członkowskich; <u>należy ponadto przeprowadzić dogłębniejszą analizę aktywnej polityki połączonej z pracą społecznie użyteczną oraz wsparciem dochodu, w celu połączenia ścieżki kariery z nabywaniem umiejętności przydatnych na rynku pracy; kształtowaniem kierunków aktywnej polityki połączonej ze społecznie użytecznymi pracami powinny zajmować się publiczne służby zatrudnienia;</u></i></p>

Uzasadnienie

Zalecenie przeprowadzenia analizy ex ante aktywnej polityki zatrudnienia. Wzmocnienie środków aktywnej polityki połączonej zarówno z umową/paktem na rzecz integracji, jak i z ewentualną ścieżką użyteczności publicznej, tak by po jej zakończeniu osoby posiadały nowe umiejętności przydatne na rynku pracy.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 10 – dodać nowy punkt po „NINIEJSZYM ZALECA, ABY KOMISJA:”

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>w oparciu o propozycje ogólnounijnej sieci publicznych służb zatrudnienia (ustanowionej na mocy decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 573/2014/UE z dnia 15 maja 2014 r.) sformułowała zalecenia w sprawie norm jakościowych i ilościowych, które spełnić muszą w każdym kraju służby zatrudnienia, uwzględniając przy tym środki wspólnotowe przeznaczone na wzmocnienie służb zatrudnienia;</i></p>

Uzasadnienie

Państwa członkowskie powinny tak zorganizować swe służby zatrudnienia, by stawić czoła bezrobociu strukturalnemu poprzez jak najlepsze spożytkowanie środków EFS. Dodatkowemu bezrobociu związanemu z cyklem gospodarczym można sprostać za pomocą wspólnych środków, z których mogłyby korzystać wszystkie kraje, niezależnie od stopy bezrobocia strukturalnego. Umożliwiłoby to ustabilizowanie cyklu gospodarczego, co przyniosłoby korzyści wszystkim krajom w perspektywie średnio- i długoterminowej.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 10 – dodać nowy punkt po „NINIEJSZYM ZALECA, ABY KOMISJA:”

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>wprowadziła rozróżnienie między bezrobociem strukturalnym (na walkę z którym każdy kraj powinien przeznaczyć środki własne lub też środki z celu tematycznego EFS „Wzmocnienie zdolności administracyjnej”) a bezrobociem wynikającym z intensywniejszych i dłuższych faz recesji, które, prowadząc do znacznego wzrostu stopy bezrobocia, stanowią dodatkowe obciążenie dla służb zatrudnienia;</i></p> <p><i>zachęciła państwa członkowskie do określenia – na podstawie wcześniej ustalonych standardów – w jakim stopniu należałoby wzmocnić tymczasowo obecne struktury w celu sprostania wstrząsom koniunkturalnym;</i></p> <p><i>oceniła możliwość pokrycia dodatkowych kosztów podczas przeglądu śródkresowego wieloletnich ram finansowych. Warunkiem zastosowania określonych rozwiązań powinno być przyjęcie i wdrożenie reform mających na celu zwiększenie efektywności publicznych i prywatnych służb zatrudnienia w państwach członkowskich i w wypadkach wskazanych w zaleceniach dla poszczególnych krajów w ramach europejskiego semestru, a także zgodnie z kierunkiem wytyczonym w tych zaleceniach.</i></p>

Poprawka 19

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 10 – dodać nowy punkt po „NINIEJSZYM ZALECA, ABY KOMISJA:”

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>zachęciła do powiązania wsparcia udzielanego w wypadku długotrwałego bezrobocia z bardziej uniwersalnymi działaniami na rzecz zwalczania ubóstwa, tak by w wypadku, gdy nie osiągnięto celu reintegracji z rynkiem pracy i gdy nie udziela się zasiłku dla bezrobotnych, zapewniono bezrobotnemu przynajmniej dochód minimalny (oczywiście pod warunkiem stwierdzenia ubóstwa), uzależniając go od przyjęcia oferty tymczasowej pracy społecznie użytecznej i przewidując szkolenia mające na celu powrót na rynek pracy, zapewniając tym samym włączenie społeczne;</i></p>

Uzasadnienie

W wypadku gdy nie udaje się reintegracja długotrwanie bezrobotnego na rynku pracy, trzeba znaleźć odpowiednie rozwiązania w celu zadbania o to, by po zakończeniu się okresu udzielania zasiłku bezrobotny nie znalazł się w sytuacji marginalizacji społecznej czy też ubóstwa, obciążając społeczeństwo kosztami i stwarzając zagrożenie dla spójności społeczno-gospodarczej.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 15

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>przeprowadziła ocenę, we współpracy z państwami członkowskimi i po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami, działań podejmowanych w odpowiedzi na niniejsze zalecenie oraz do dnia... [3 lata po przyjęciu niniejszego zalecenia] przedstawiła Radzie sprawozdanie w sprawie wyciągniętych wniosków.</p>	<p>przeprowadziła ocenę, we współpracy z państwami członkowskimi i po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami, działań podejmowanych w odpowiedzi na niniejsze zalecenie, zwłaszcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> — w celu wsparcia wysiłków państw członkowskich zmierzających do modernizacji systemów ochrony socjalnej, tak by stworzyć europejski system ubezpieczenia na wypadek długotrwałego bezrobocia na podstawie wspólnych wskaźników gospodarczych i finansowych, — oceny priorytetów, przy okazji przeglądu wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020, na które należy przeznaczyć środki UE, zarówno w celu kontynuowania działań objętych gwarancją dla młodzieży, jak i bardziej odpowiedniego przeciwdziałania długotrwałemu bezrobociu za pośrednictwem nadzwyczajnych inicjatyw, takich jak stworzenie funduszu ad hoc (funduszu gwarancji dla dorosłych wzorem gwarancji dla młodzieży) w celu zwalczania długotrwałego bezrobocia, <p>oraz do dnia... [3 lata po przyjęciu niniejszego zalecenia] przedstawiła Radzie sprawozdanie w sprawie wyciągniętych wniosków.</p>

Uzasadnienie

Długotrwałe bezrobocie jest tylko jednym z aspektów szerszego problemu ubóstwa, które ma szczególnie poważne konsekwencje gospodarcze i społeczne. Działania przedstawione w zaleceniu muszą zatem obejmować również ubezpieczenie na wypadek ubóstwa, w związku z czym należy zachęcić wszystkie kraje, które go jeszcze nie zapewniają, by je wprowadziły.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Uwagi wstępne

1. Uznaje potrzebę zgodności wniosku w sprawie zalecenia z zasadami pomocniczości i proporcjonalności, niemniej podkreśla, że godny uznania jest fakt, iż w tekście porusza się kwestię długotrwałego bezrobocia ze względu na jego konsekwencje gospodarcze i społeczne. Według dokumentu pięciu przewodniczących (pt. „Dokończenie budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej”) „jest (ono) jedną z głównych przyczyn nierówności i wykluczenia społecznego [...]. Sprawnie działające rynki pracy są niezbędne, gdyż sprzyjają one wysokiemu poziomowi zatrudnienia i są zdolne do amortyzowania wstrząsów bez powodowania nadmiernego bezrobocia”.
2. Odnotowuje znaczenie faktu, że celem wniosku jest powrót bezrobotnego na rynek pracy poprzez powierzenie przysposobienia go służbom zatrudnienia i włączenie do tego procesu wszystkich podmiotów instytucjonalnych i społecznych, a także sektora publicznego, tak by ułatwić jego reintegrację.
3. Zwraca uwagę na położenie nacisku na instrumenty zarządzania systemem, wskazując, że jest ono częścią strategii kompleksowej obsługi (*one-stop-shop*).
4. Podkreśla znaczenie walki z długotrwałym bezrobociem w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania gospodarek lokalnych. Akcentuje, że długotrwałe bezrobocie jest nie do utrzymania i przypomina o znaczeniu przewidywania wymaganych umiejętności i dopasowywania ich do potrzeb rynku pracy. Na obszarach, na których występują poważne niedobory umiejętności lub ich niedopasowanie, należy wzmocnić programy szkoleniowe służące rozwijaniu niezbędnych umiejętności. Szczególną uwagę należy zwrócić na umiejętności językowe bezrobotnych migrantów i osób ubiegających się o azyl.
5. Podkreśla, że wniosek ma również istotne konsekwencje dla zwalczania ubóstwa, które ze względu na skutki kryzysu gospodarczego pozostaje jednym z najtrudniejszych do realizacji celów strategii „Europa 2020”.

Uwagi ogólne

W tym względzie podkreśla jednak, że we wniosku pominięto niektóre aspekty, w szczególności:

6. Przypomina o potrzebie wzmocnienia publicznych służb zatrudnienia i zwiększenia ich skuteczności i wydajności. Zalecenie ogranicza się *de facto* do zaproponowania ściślejszej koordynacji działań mających na celu wsparcie, które leżą nadal w gestii poszczególnych krajów, przy czym ze względu na skalę problemu i budżet struktur mających go rozwiązać we wniosku nie zwraca się wystarczającej uwagi na różnice, co można było już zauważyć podczas wdrażania gwarancji dla młodzieży. W wielu krajach wymaga się zatem znacznego wzmocnienia służb zatrudnienia. By zilustrować istniejące dysproporcje, można podać przykład stosunku liczbowego pracowników służby zatrudnienia do ludności aktywnej zawodowo: w Niemczech wynosi on 1 do 400, we Francji 1 do 600, a we Włoszech 1 do 3 000.
7. Zaleca zatem, by ściślej współpracować z prywatnymi służbami zatrudnienia oraz angażować agencje pracy czasowej w przypadkach, gdy publiczne służby zatrudnienia nie są w stanie odpowiednio doradzać i pomagać osobom długotrwałe bezrobotnym.
8. Zaleca ściślejszą współpracę między państwami członkowskimi i regionami w celu jak najskuteczniejszego zmniejszenia stopy bezrobocia w UE, czemu powinno towarzyszyć bardziej priorytetowe traktowanie tego rodzaju programów w mediach. Można by na przykład rozpropagować sieć EURES za pomocą kampanii informacyjnej w telewizji, w internecie lub w innych środkach masowego przekazu, tak by osoby poszukujące pracy za granicą posiadały aktualne informacje na temat możliwości zatrudnienia. Zaleca wobec tego nawiązanie współpracy międzynarodowej przez służby zatrudnienia i inne służby socjalne w celu zapewnienia skuteczniejszej i szybszej wymiany informacji i danych.

9. Podkreśla konieczność określenia wysokości środków potrzebnych do dostosowania się do najlepszych praktyk. Można by to uczynić na podstawie wyników prac europejskiej sieci publicznych służb zatrudnienia (decyzja nr 573/2014/UE), szacując środki finansowe konieczne do dostosowania wszystkich krajów do wytyczonych norm i proponując sposoby podjęcia wysiłków, jakich od każdego z krajów wymagać będzie eliminowanie braków.

10. Przypomina o konieczności odróżnienia składnika strukturalnego bezrobocia od dynamiki wynikającej ze specyficznego kształtowania się koniunktury. Trzeba umożliwić służbom zatrudnienia (zorganizowanym w taki sposób, by zajmować się bezrobociem strukturalnym) szybkie dostosowanie się do dodatkowych wymogów związanych ze szczególnie negatywnymi cyklami gospodarczymi. Koszty dostosowania obecnych struktur do tych wymogów muszą pokryć państwa członkowskie, również z EFRR i EFS (cel tematyczny: „Wzmocnienie zdolności administracyjnej”). W ramach śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych można ocenić skutki podejmowanych działań i w razie potrzeby rozważyć konieczne zmiany w przepisach unijnych.

11. Podkreśla znaczenie inwestycji w kapitał ludzki. Odnotowuje jednak, że ze względu na to, że tego rodzaju inwestycje zwracają się w perspektywie długoterminowej, przedsiębiorstwa dają raczej pierwszeństwo osobom młodym i świeżym absolwentom, co działa na niekorzyść potencjalnej siły roboczej w starszym lub średnim wieku. Walka z bezrobociem wymaga takich zachęt, które skłonią bezrobotnych w starszym i średnim wieku do kształcenia i do przekwalifikowania się i które zapewnią, że w interesie przedsiębiorstw i sektora publicznego będzie leżeć zatrudnienie tych osób. W celu przeciwdziałania długotrwałemu bezrobociu równie ważne jest promowanie uczenia się przez całe życie ukierunkowanego na przekwalifikowanie obecnej siły roboczej oraz pracowników niewykwalifikowanych.

12. Podkreśla, że możliwość modernizacji służb zatrudnienia może wpłynąć na bezrobocie długotrwałe, lecz również na krótkotrwałe bezrobotnych i na bezrobocie młodzieży.

13. Odnotowuje, że proponowana modernizacja służb zatrudnienia jest długim i żmudnym procesem, zwłaszcza w tych państwach członkowskich, w których obecny system jest sztywny i biurokratyczny. Sprawne funkcjonowanie punktów kompleksowej obsługi zależy w dużym stopniu od elastyczności zainteresowanych instytucji oraz od odpowiedniego i szybkiego rozpowszechniania informacji. Same punkty kompleksowej obsługi mogą zapewnić przygotowanie zindywidualizowanych ofert, lecz należy uwzględnić fakt, że w zależności od liczby osób poszukujących pracy zadanie to może stanowić duże obciążenie administracyjne. Niemniej punkty te powinny zatrudniać należycie wykwalifikowane osoby, które są nie tylko w stanie przekazać informacje o istniejących ofertach, lecz również ocenić osobowość i podstawowe umiejętności osób poszukujących pracy. Wnosi zatem, by państwa członkowskie uwzględniły te czynniki na etapie wprowadzania omówionych mechanizmów.

14. Przypomina, że konieczne jest bardziej stanowcze działanie po stronie popytu, gdyż gdy popyt na pracę ulega stagnacji, bezrobotnemu trudno jest znaleźć nową pracę, nawet jeżeli realizuje zindywidualizowany program kształcenia. Choć Komitet przyjmuje z zadowoleniem wytyczne zawarte w zaleceniu mające na celu wzmocnienie kontaktów z pracodawcami, uważa, że ożywienie popytu na pracę wymaga silniejszego dążenia do połączenia funduszy strukturalnych. EFRR i EFRROW, które ukierunkowane są na przedsiębiorstwa będące w stanie zaproponować nowatorskie projekty zwiększające konkurencyjność systemu, przewidują często możliwość zatrudniania odpowiednio przeszkolonych osób. W takich wypadkach powiązanie ze szkoleniami finansowanymi z EFS mogłoby ułatwić reintegrację bezrobotnych na rynku pracy. Państwa członkowskie powinny zachęcać do zintegrowanego wykorzystania funduszy, również poprzez wprowadzanie uproszczeń dla MŚP i zastosowanie rezerwy na wykonanie.

15. Podkreśla, że ze względu na to, iż w wypadku niepowodzenia procesu reintegracji, po zakończeniu okresu udzielania zasiłku, długotrwałe bezrobotny może znaleźć się w sytuacji marginalizacji, zasadnicze znaczenie ma to, by każde państwo członkowskie zapewniło działania zwalczające ubóstwo z poszanowaniem wytycznych Komisji przedstawionych w zaleceniu z dnia 3 października 2008 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy (2008/867/WE) przywołanym następnie w komunikacie Komisji pt. „Inwestycje społeczne na rzecz wzrostu i spójności” (COM(2013) 83 final). KR ma nadzieję, że państwa członkowskie zaczną faktycznie realizować zalecenia Komisji Europejskiej.

16. Przypomina ponadto konieczność uzależnienia możliwości korzystania ze wsparcia w sytuacji ubóstwa od przyjęcia tymczasowej pracy społecznie użytecznej, w ramach ścieżki szkolenia ukierunkowanej na reintegrację.

17. Podkreśla, że ścieżkę kształcenia mającą na celu reintegrację należy wytyczyć w ścisłej współpracy z zainteresowanymi instytucjami, tak by państwa członkowskie mogły uzyskać jak najlepsze wyniki na wszystkich szczeblach oraz by zniwelować izolację na rynku pracy i w społeczeństwie oraz obniżyć poziom ubóstwa. Zwraca uwagę na fakt, że te środki mają pozytywny wpływ, gdyż zachęcają europejskich obywateli, którzy ze względów ekonomicznych i dla zapewnienia sobie środków utrzymania poszukują pracy w innym państwie członkowskim, do powrotu do kraju pochodzenia. Imigracja ekonomiczna powinna maleć, gdy poprawiają się możliwości znalezienia zatrudnienia i zdobycia środków utrzymania na lokalnym rynku pracy.

18. Akcentuje kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych, gdyż są one naturalnymi uczestnikami procesu ulepszenia służb zatrudnienia również dlatego, że w wielu państwach członkowskich programowanie i wdrażanie funduszy strukturalnych leży w ich kompetencji. Ponadto samorządy mogą odgrywać istotną rolę w organizacji i prowadzeniu szkoleń zawodowych i kształcenia dorosłych, gdyż w wielu regionach, a zwłaszcza wioskach brakuje ośrodka nauczania dla dorosłych. Samorządy lokalne i regionalne mają tym większe znaczenie, że posiadają informacje na temat lokalnego rynku pracy i utrzymują kontakty z lokalnymi przedsiębiorstwami mogącymi wesprzeć praktyczne kształcenie zawodowe. Ponadto osoby pragnące wziąć udział w kształceniu dorosłych lub szkoleniu zawodowym muszą przez kilka miesięcy dojeżdżać do ośrodków szkoleniowych. Wiąże się to z dodatkowymi kosztami, co dla osoby bezrobotnej otrzymującej niewielki zasiłek bądź wręcz go pozbawionej jest dużym obciążeniem.

19. Apeluje zatem, by wniosek dotyczący zalecenia Komisji uwzględnił w większym stopniu aspekt regionalny tego problemu i zachęca Radę do wzięcia pod uwagę kluczowej roli, jaką władze lokalne i regionalne mogą odegrać w zwiększeniu skuteczności służb zatrudnienia.

Bruksela, dnia 10 lutego 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
Markku MARKKULA
